

ቀዳም ሥዑር

ሚያዝያ 22 2008 ዓ.ም. 4/3/2016

“ወትቤ ሲኦል አይ ውእቱ ዝንቱ ዘእም ሥልጣንዮ ሥጋ ለቢሶ ዘሞዐኒ፥ መኑ ውእቱ ዝንቱ ዘምድረ ለብሰ፥ ውእቱኬ ሰማያዊ ውእቱ።”

ንባባት ሮሜ 6፡3-11፥ ጴጥ 3፡15-ፍ፥ ግ.ሐ.3፡12-4፡5፥ ማር 16፡17

ምስባክ፡ አንሰ ሰከብኩ ወኖምኩ፥ ወተንሣእኩ እስመ እግዚአብሔር አንሥአኒ ኢይፈርህ እምአእላፍ አሕዛብ። “ተገምሰስኩን ድቃስ እውን ወሰደኒ፥ እግዚአብሔር ስለ ዘተንስአኒ ካብቶም አእላፍ አሕዛብ አይፈርሕን እየ” መዝ. 3፡5።

እዚአ ዕለት ቀዳም ሥዑር መበሊአ መቐድም ትንሣኤ ስለ ዝኾነት እዩ፥ አብ ክንድኦ እሑድ ሰንበት ተሠርዐት፥ ብሥዕረት ትንሣኤ ክርስቶስ ተተክአት። አብ ቅዳሴ አትናቴዎስ ንቀዳም ሥዑርን ንእሑድ ሰንበትን እንኬነጻጽር “ንዑ ናልዕላ ለበኩረ በዓላት እንተ ይእቲ ሰንበተ ክርስትያን ቅድስት. . . ኦ ዛቲ ዕለት ለነብያት ተዓውቀት እምኃስ ሕዝበ አይሁድ ተሰወረት ወኃበኤነስ ፍጹመ አስተርአየት . . . ለለ ሰሙኑ ትነግሥ. . . ኦ ዛቲ ዕለት እንተባቲ ብሊት ተጸርዓት ወሓዳስ ጸንዓት ኦ ዛቲ ዓለት እንተ ባቲ ሙቍሓን ተፈትሑ ወአግብርተ ግዕዙ” ይብል።

ቀዳም ሥዑር አብ ክልተ ነገር ዘተኾረ እዩ፡

- ኢየሱስ ካብዚ ዓለም ብሞት አብ መስቀል ምስተፈለ ንኹሎም ሰዓብቱ ናይ ሓዘን ፍርሒ ጥርጠራ ጊዜ እዩ ነሩ። ኩሉ እቲ ዝገጠሞም ተስፋ ዘቐርጽ እዩ ነሩ በዚ እዮም ዳርጋ ኩሎም ሓዲጎሞ ዝሃደሙ። ግን ክትንሥእ እየ ኢልዎም ስለ ዝነበረ ንእሽቶይ ተስፋ ነራቶም። ናይ ትጽቢትን ናይ ፍርሕን ጊዜ እዩ። አብ ትንሣኤ ክንኦቱ ክንሓልፎ ዘሎና ክበድ የዘኻኸረና።
- ኢየሱስ ምስ ሞተ ነቶም ቅድሚኡ ዝሞቱ ጻድቃን ትሩፋት ሞቱ ከካፍሎም ኢሉ ናብ ሲኦል ወሪዱ ዘድሓነሉ ዕለት እዩ። ካብ ኦዳም ጀሚሮም ዝነበሩ ኩሎም በዚ ዕለት ምስ ኢየሱስ ንሰማይ ዝአተዉሉ ኢና እንዝክር።

ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ብቀዳም ናብ ሲኦል ወረደ ነቶም አብኡ ተሓይሮም ዝነበሩ ነፍሳት ሓርነት ዝአወጀሉ (1ጴጥ 3፡19) ካብ መቐሕ ፈቲሑ መንግሥተ ሰማይ ዝአተዉሉ ስለ ዝኾነ ቀዳም ሥዑር ትብሃል። አብ ባህልና ነዚ ክርስቶስ ዘምጽኦ ሰላምን ዕርቅን ንምምልካት “ገብረ ሰላም በመስቀሉ ትንሣኤሁ አግሃደ” እናዘመርና ብድሮ ትንሣኤ ታሓጓስና ንምግላጽ ስቲ ንዕድል።

እግዚአብሔር በዚ እዋን ንነፍስወከፍና ብዝተፈላለየ ብመቍሕ ኃጢአት ተአሲርና ርሒቕናዮን ጠፊእናዮን ዘሎና ከድሕነና ድላዩ እዩ። ደቂ ድሕነት ክንከውን አብኡ ክንምለስ ኢሉ ነዚ አጋጣሚ ክንጥቀም ይጽውዓና። አበይ አሎኹ ኢልና ዘሎናዮ ሕይወትን እንጉዓዞ ዘሎና መገዲ ክንርኢ ዝሕግዘና ፍሉይ ዕለት እዩ።

አብ ቀዳም ሥዑር አብ ዓድና ብኹሉ ኢና እንቀራረብ ካብቲ ብዙሕ እንገብሮ ክዳውንትና ንሓጽብ ብኹሉ ንብዓል ዝቐርበና ደቂ አንስትዮ ብቐዳን ሒና ይሕነና ኩሉ ዘጸብቐን ዝበላኦ ይገብራ ደቂ ተባዕትዮ ይቐምቀሙ ሓዲስ ክዳን ይገዝኡ፤ ሰብብ በብዓቕሙ ዝበለጸ መግብን ጸበልን ይግበር “እንቋዕ ኦፍሰግና ርሑስ አውድአመት እናበላ አብ ቤተ ሰብ ጎረባብትን አዕሩኸን ሰናይ ትምኒትና ንገልጽ”። እዚ ኹሉ ክብሪ ትንግኤ ንምግላጽ እዩ። ሓደ ካብቲ ዝበለጸ በዚ ዕለት ዝግበር ዳርጋ ኩሉ ሰብ ብኃጢአቱ ይናዘዝ ሥጋኡ ወደሙ ይቐበል። ዝተባእሰ ይዕረቕ ዝግብ ይኸሕስ ሰላም አብ ኩሉ ይግበር፤ እዚ ንባህልናን እምነትናን ፍሉይ ይገብሮ። ቀዳም ሥኡር ከስ ብኹሉ እንሕደሰላ ዕለት እያ።

ክርስቶስ ምስ ሞተ ወንጌላውያን ከም ዝገልጹልና ፀሓይ ጸልመተ መጋረጃ ቤተ መቐደስ አብ ክልተ ተተርተረ መቐብራት ተኸፍቱ. . . ይብሉና። ምስ ቀበርዎ ሰንበት አይሁድ ስለ ዝነበረ ምንቅስቓስ ስለ ዘይፍቀድ ሓንቲ አይገበሩን አብ እሑድ ሰንበት እየን አንስቲ አብ መቃብር ከይደን ንዝኾነ ዝነገራ። ቀዳም ሥዑር ግን ኩሉ ጸጥ ኢሉ እዩ ውዲሉ። አምላኽ ብኹሉ ንኦና ዝመሰለሉ ሞት ከይተረፈ ጥዲምዎ። አብ ክርሲ ምድሪ ሓዲሩ ንሕና ሓዲስ ሕይወት ክንረክብ ሓደ እዋን አብ ትምህርቱ “ፍረ ስርናይ አብ ምድሪ ቀዲቐ እንተ ዘይሞተት በይና እያ እትነበር እንተ ሞተት ግና ብዙህ ፍረ ኸም እትፈሪ ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም አሎኹ” (ዮሐ 12:24) እናበለ ሞቱ ብዙሕ ፍረ ከም ዝፈሪ ገሊጹልና።

ኢየሱስ ድሕሪ ሞቱ አብ ሲኦል ወረድ ኢልና ንጽሊ። ብዕብራይስጢ ሲኦል ዝብሃል ቦታ ሙታን ሱቕታ ዘልኦ ጽልግልግ ዝበለን እዩ። (መዝ 89:48፤ ምሳሌ 5:5፤ 7:27)፤ አብኡ ብዘይ ዝኾነ ሓሳብ፤ ስራሕ፤ ብዘይ አፍልጦ ወይ ጥበብ እትነበሮ እዩ (መክብብ 9:10)። እዚ ቦታ ንአምላኽ ዘይትዝክረሉን አምሎኽ ዘይግበሮን እዩ (መዝ 6:5፤ 115:17፤ ኢሳ 38:18)። እንተ ኾነ ኃይሊ አምላኽ አብ ልዕሊ ሲኦል የጽልል (መዝ 139:7-8፤ ምሳሌ 15:11፤ ኢዮብ 26:6)፤ አምላኽ ንህዝቡ ጨረሹ ስለ ዘይሓድግ ምሉእ ተስፋ አሎ (መዝ. 16:10)።

አብ ሓዲስ ኪዳን ሲኦል ብግሪኽ “ሃደስ” አብ ትሕቲ ምድሪ ዝርከብ ናይ ሙታን ዓለም እዩ (ፍሊጵ 2:1፤ ግ.ሓ. 2:27፤ ራእ 1:18፤ ኤፈ 4:9)። ሲኦል ጻድቃንን ኃጥአንን ንምጽአት መድኃኒ ዝጸበዩሉ ኩነት እዩ (መዝ. 9:17፤ ሉቃ 16:22-26)። ዕጫ ናይ እቶም አብ ሲኦል ዝነበሩ ሓደ አይ ኮነን ከመይ ኢየሱስ አብ ቀዳም ሥዑር አብ ሲኦል ወሪዱ ነቶም ጻድቃን ሒዝዎም ንሰማይ ከይዱ፤ ነቶም ኃጥአን ግን አይወሰዶምን ወይ ሓራ አየውጽኦምን። (ጉባኤ ሮማ ብ745ዓ.ም.)።

አብ ጸሎተ ሃማኖት “ናብ ሲኦል ወረደ አብ ሣልሳይ መዓልቲ ካብ ሞት ተንሥኦ” እናበልና ንጽሊ፤ አብ መዝገብ ሃይማኖት ትምህርቲ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስትያን ካብ 613-637 ብገፊሕ ተገሊጹ ንረኽቦ። ኢየሱስ አብ መዓሙቕ ምድሪ ወረደ እዚ ኸአ ነቶም አብኡ ዝነበሩ ሓራ ከውጽኦም ድሕነት ክብስረሎም ኢሉ እዩ። ናይ ክርስቶስ አብ ሲኦል ምውራድን ብሣልሳይ መዓልቲ ምትንግኡን አብ ሓንቲ ዓንቀጽ እምነት ይንገር። ምኽንያቱ ኸአ ካብዚ መዓሙቕ ሞት ሕይወት ጎስጓስ ከምትወጽእ ዝገበረ በዚ ፋሲካኡ እዩ።

አብ ሓዲስ ኪዳን ብተደጋጋሚ ኢየሱስ ድሕሪ ሞቱ አብ ሲኦል ከም ዝኸድ ዝሕብር ንረክብ ግ.ሓ. 3:15፤ ሮሜ 8:11፤ 1ቆሮ 15:20፤ ዕብ 13:20። ንናይ ክርስቶስ ናብ ሲኦል ምውራድ ብወገን ሓዋርያዊ ስብከት ዝተሞህሮ ትርጉም እዚ ዝስዕብ እዩ “ኢየሱስ ከም ኩሎም ሰባት ሃለዋት ሞት ተቐቢሉ ነፍሱ ድማ ነቶም አብ ቦታ ሙታን ዘለዉ ካልኦት ተጸንቢራቶም እያ። አብኡ ዝወረደ ግን ከም መድኃኒ ኮይኑ ነተን አብኡ ዝተሓበሳ ነፍሳት ብሥራት ንኺእውጀለን ነበረ (1ጴጥ 3:18-19)።

ናብ ሲኦል ምውራድ ነቲ ናይ ድኅነት መልእኽቲ ወንጌል ኣብ ምሉእ ፍጽምና የብጽሑ። እዚ እቲ ናይ ኢየሱስ መሢሓዊ ተልእኮ መወዳእታ መድረክ ማለት ብመንፅር ጊዜ ኪረክ ከሎ ኣዝዩ ዝተጨበጠ ብሓቀይና ትርጉሙ ግን ሰፊሕ ዝኾነ መድረኽ እዩ። ከመይሲ እቶም ኩሎም ዝደሓኑ ኣብቲ ተቤዝዎቱ ሱቱፋን ስለ ዝኾኑ ናይ ክርስቶስ ግብረ ቤዛውነት ኣብ ኩሎ እዋንን ቦታን ናብ ዘለዉ ኩሎም ሰባት ዝተዘርግሑ እዩ። (መዝገብ ሃይማኖት ካ/ቤ/ክ 634)።

ቀዳም ሥዑር ንፍልይ ምቅርራብ ይሓተና፡

- **ትንሣኤ ክንዝክር ከሎና ካብ ኃጢአት ክንመውት።** ኢየሱስ ብሞቱ ንሞት ኃጢአት ስዒርዎ እዩ። ኣብ ሕይወትና ኣቲና ነቲ ደቂ ትንሣኤ ከይንኸውን ዝግጥና ኃጢአትና ሎሚ ንስዓር ሽዑ ምስ ኢየሱስ ንተንሥእ።
- **ኣብ ጉዕዞ ሰማይ ዓሚቕ እምነት የድሊ።** ልብና ጸልማት ክጉልብብ ከሎ ብርሃን ክርኢ ይኹብዶ እዩ ስለዚ ኣምላኽ ኣብቲ ጽንኩር እዋን ምሳና ከምዘሎ ኣሚና ንቅድስና ሓዝና ክነብር ንጽዓር።
- **ኣብ ጽንኩር እዋን ፍቕሪ ነርኢ።** ሰብ ጸገም ምስ ወረዶ ፍቕሪ ክገብር ቀሊል ኣይ ኮነን እንተ ኾነ ኢየሱስ ኣብ ጊዜ ሞቱ ክሳብ መጨረሻ ዘርኣየና ፍቕሪ እዩ። ምእንቲ ፍቕሪ ኢየሱስ ኢልና ነቶም ክፉእ ዝገበሩና ምሒርና ክንክእል ይግብኣና።
- **ምስ ኢየሱስ ምማት፡** ምስኡ እንተ ሞትና ምስኡ ክንትንሥእ ኢና። እዚ ክንጉዓዞ ዘሎና ወይ ክንሕዞ ዘሎና ሕይወት እዩ ዝነግረና። ምእንቲ ኢየሱስ ኢልካ ካብ ዝኾነ ኃጢአት ምርሓቕ። ኢየሱስ ምእንታይ መይቱ ኢልና ንኃጢአትን ኩሎ ኣብ ኃጢአት ዝወስድ ነገራት ሓዲግና ምስ ክርስቶስ ኣብ ሓዲስ ሕይወት ትንሣኤ ንእቶ።

ኣብ ቀዳም ሥዑር ብምሉእ ምስ ክርስቶስ ተወሃሂድና ክንርከብ እሞ ምስኡ ክንትንሥእ ስንድዎት ንኹን። ከምቲ ፈያታይ ዘየማን ዝለመና “ተዘከረኒ እግዚአብሔር በውስተ መንግስትኩ” እናበልና ናይ ዝንሳሕ ልመና ንለምን። ብምሉእ እምነትን ተስፋን ንዝልምን “ሎሚ ምሳይ ኣብ ሰማይ ክትህሉ ኢኻ እዩ” ዝብለና።

ሎሚ ልብና ነንጽሕ ኣብ መንጎና ንዘሎ ዝኾነ ዘይምርድዳእ ወይ ቂምታ ሓዲግና ኣብ ትንሣኤ ክርስቶስ ክንሳተፍ ብምሉእ ልብና ተኣምኖተ ኃጢአትና ገርና ኣብ መንበረ ኑዛዜ ቀሪብና ብእከየ ብእከየ ወበ ዓቢ እከይ” ኢልና ምሕረት ኣምላኽ ንቀበል። ንሥጋና ንትዕቢትና ንኹሎ ስዒርና ኣብ መኣዲ ፍቕሪ ክርስቶስ ብምሉእ ንሳተፍ። ክርስቶስ ተንሥኦ እሙታን ክንብል እንከሎና ስምና እና ጠቐስና ተንሥኦ ኣሎኹ ንበል።

መንሥኤ ሙታን ዝኾነ ኢየሱስ ካብ ሞተ ኃጢአት ኣተንሥኡ ብሩኽ ትንሣኤ ናይ ምሕረትን ዕርቅን ሰላምን ትንሣኤ ይግበረልና።

ብሩኽ ትንሣኤ ንኹልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ